

Excavacions arqueològiques a València la “Vella” (Riba roja de Túria)

Investigador/s principal/s: Josep M. Macias, Albert Ribera, Miquel Rosselló

Investigador/s participant/s: Óscar Caldés, Itziar Gutiérrez, Francesc Rodríguez

Dates: 01/07/2016 - 31/12/2027

MÉS INFORMACIÓ

Finançament: Ajuntament de Riba-roja de Túria

Diputació de València

ICAC

El projecte iniciat l'any 2016 té l'objectiu de fomentar la recerca arqueològica a València “la Vella”, un jaciment d'època visigoda del municipi de Riba-roja de Túria, a 16 km de la ciutat de València. És un enclavament emmurallat d'unes 5 hectàrees situat dalt d'un turó en una ubicació espectacular sobre el riu Túria, a uns 2 km del palau de Pla de Nadal i dins el Parc Natural del riu Túria. Un indret gairebé inèdit i fonamental per comprendre la transformació del territori de *Valentia* entre el període visigot i musulmà. Per la seua especial situació defensiva, no es descarten troballes de períodes anteriors, tal com va succeir posteriorment a la Guerra Civil, quan aquest promontori formà part de la línia de defensa de València, de la qual es veuen restes per tot el jaciment.

El tret més definitori de València la Vella és la seva muralla, que envolta 5 hectàrees densament urbanitzades. La seva alçada màxima conservada abasta més de 3 metres en alguns punts del jaciment. Presenta torres quadrangulars travades seguint una disposició força regular.

Les excavacions es desenvolupen mitjançant cursos d'Arqueologia Cristiana i Visigoda, on estudiants universitaris tenen l'oportunitat de conèixer els principals trets que caracteritzen els jaciments tardoantics peninsulars, alternant el treball de camp amb la classificació de materials, classes magistrals, assistència a xerrades i visites a jaciments importants de

l'entorn de València.

Les diverses intervencions realitzades des del 2016 han posat en relleu un jaciment complex, amb tres zones diferenciades. Per una banda, la zona més alta del jaciment conserva a la banda que dona al riu els vestigis d'un gran edifici compartimentat molt arrasat, que controlava visualment l'entorn del jaciment. La plataforma intermèdia del jaciment està ocupada per construccions senzilles, amb la presència d'espais productius i d'emmagatzematge, com forns i sitges, respectivament. Sembla que aquesta seria també la zona d'hàbitat principal dels pobladors de València la Vella. La part més baixa, tocant al traçat sud de la muralla, presenta una gran plaça, probablement relacionada amb una porta, així com dos edificis complexos al seu voltant que utilitzen per a la seva construcció materials romans reaprofitats. Entre les diverses zones existirien sistemes per salvar el desnivell natural, com la creació d'aterrossaments o sistemes de rampes i escales, com el trobat durant la campanya del 2023.

Respecte a la cronologia de creació del lloc, les excavacions de la zona més propera a la muralla han aportat nivells que indiquen una cronologia del 550-575 per a la seva construcció, sense trobar indicis d'ocupació ferma anteriors. Diverses fases posteriors indiquen activitats constructives i reestructuració dels espais durant finals del segle VI dC i la primera meitat del VII dC. La petjada arqueològica del jaciment és més feble a partir del 650 dC, tot i que l'abandonament total del lloc segurament es produeix durant el segle VIII dC.

Els materials arqueològics són molt rics, i remetent a una integració o un accés privilegiat de València la Vella dins dels circuits comercials mediterranis dels segles VI-VII. Pel que fa a la ceràmica, es troba abundós material nordafricà, com àmfores, vaixel·la fina del tipus TSAD i llànties, del món del Mediterrani Oriental arriben àmfores, ceràmiques de cuina i petits ungüentaris, així com àmfores i altres recipients de l'illa d'Eivissa. També es troben produccions locals de la zona de València, principalment ceràmiques associades a la transformació d'aliments. Les monedes són altre dels aspectes que més destaca del jaciment, principalment per la troballa d'abundants peces del segle VI, tant bizantines com

visigodes, que indiquen dinàmiques similars a les del sud peninsular. També es troben moltíssimes monedes del segle IV dC, que perduren més de 200 anys en circulació i, en menor grau monedes vàndales, ostrogodes, romanes altimperials, ibèriques...

En definitiva, València la Vella és un jaciment complex però amb moltes possibilitats de cara al futur. Les futures investigacions serviran per millorar el coneixement de les dinàmiques que caracteritzen el jaciment i, en darrer terme, la zona de València, en època tardana.

Models tridimensionals projecte: **Visigothic settlement of the "ancient" València - Instagram del jaciment - Facebook del jaciment**

